

Alex Grafix Galleria

*Aitoa taidetta kotiin
Kirjoja moneen makuun
Mariankatu 15, Lahti*

JANNE VALKEENIEMI

Suuri suomalainen menestysromaani
Kuukaudeksi luettavaa 35 eurolla
Netissä sujuvasti saatavilla
<https://www.jannevalkeeniemi.fi/tilaukset>

SYNAPTORI

Sananvapaus vaarassa

Mies työskentelee katon reunalla ilman turvavaljaita. Kaiteen tynkä ei estä häntä putoamasta, jos horjahtaa. Kuva on otettu Belgiassa, yliopistokaupunki Leuvenissä torin laidalla. Leuvenissa on Belgian suurin yliopisto, jossa ahertaa 50 000 opiskelijaa, yli 4000 on tohtorikoulutettavia.

Kolmannen kerroksen korkeudesta kadulle on 8 metriä. Siellä sadat opiskelijat ajavat polkupyörillä hurjaa vauhtia ilman kypärää. Riskejä otetaan.

Sananvapauden tulkinta

Sananvapaus, oman mielipiteen muodostamisen ja ilmaisemisen vapaus kuuluu sivistysvaltion kansalaisten perusoikeuksiin. Suomessa saa julkaista perusoikeuksia vastustavia mielipidekirjoituksia ja jopa laillisen yhteiskuntajärjestyksen tuhoamista.

Sananvapauden käyttäminen on nostattanut viime aikoina oikeusjuttuja, joiden tavoitteena on mielipiteen ilmaisemisen estäminen. Hannu Salaman Juhannustansseista ei opittu. Silloin kirja loukkasi jumalaa, jonka puolustajaksi maallinen oikeus ryhtyi. Teos tulkittiin vihamieliseksi jumalaa kohtaan.

Sananvapaudesta syytteeseen?

Nyt kuka tahansa soi tulkita mielipiteen vihapuheeksi tai kiihottamiseksi kansan-

ryhmää vastaan. Sitten kehitetään rikostutkimus. **Iso ongelma on tulkinta.**

Tutkimuspyyntö poliisille tehdään herkästi. Minä kirjoitin Mediuutisissa ideasta taruttua osalle hoitohenkilöstöä vapaaehtoisesti koronavirus, jotta saadaan syntymään immuniteetti. Ajatus runtattiin yleisesti, vaikka kyseessä oli rokotuksen alkuperäinen muoto.

Äsken sain poliisilta kirjeen, jossa pitkän juridisen selostuksen mukaan **kirjoituksestani tehty rikostutkimuspyyntö** ei johtanut syyteharkintaan. Tekstiäni ei tulkittu kiihottamiseksi rikoksen tekemiseen.

Oikeus olla väärässä
USA:ssa käytiin aikoinaan

kovaa vääntöä oikeudesta pornon tekemiseen ja levittämiseen. Pornon ystäviä raahattiin oikeuteen. Sananvapaus voitti, ja maailman suurimman informaattorin, internetin suurin sisältö on porno.

Suomessa esitetään virheellisiä tietoja sairauksista ja hoidoista. Niiden vuoksi ihmisiä vahingoittuu ja kuolee. Jos näistä edes osa johtaisi rikostutkimuksiin, poliisi ei ehtisi muuta tehdäkään. Niin ei vielä tulkita.

Mielipiteen vapaaseen muodostamiseen kuuluu oikeus olla väärässä. Sananvapauden rajoittaminen uhkaa tuoda keskuuteemme hirviön, ajatuspoliisin.

Somessa se toimii ja aiheuttaa pelon ja hiljaisuuden.

Synaptori nro 13/2020 sisältö

Pääkirjoitus
Kulttuuria
monenmoista
sivu 2

Aleksin kuvakulma
Konstantin Sterkhov,
akvarellin mestari
sivu 3

Alex Grafix Galleria
sivu 4

Synaptori ristiretkeilee pötyhöpöä vastaan
sivu 5

Vaaranpaikka
Muovit hajoavat ja teräviä reunoja syntyy
sivut 6-7

Janne Valkeeniemi Lääkäri, ihminen
sivu 8

Synaptorin toimitus

jyrki.joensuu@synaptori.fi

Pääkirjoitus

Kulttuuria monenmoista

Jyrki Joensuu, päätoimittaja.
jyrki.joensuu@synaptori.fi

Länsimaissa tunnetaan lause, jossa kulttuuriin suhtaudutaan nuivasti: ”Jos kuulen sanan kulttuuri, poistan varmistimen revolveristani.”

Kiusallinen kulttuuri

Kulttuurin yhteys aseiden käyttöönottoon on peräisin Natsi-Saksan teatteripomon, Hanns Joshtin näytelmästä Schlageter. Ase oli päähenkilön repliikissä browning.

Lausetta on toistettu lukemattomia kertoja eri tarkoituksissa. Alkuperäinen ajatus sopi natsseille. Kulttuuria pidettiin hienosteluna tai potentiaalisena kritiikin välineenä, joka häytti oikeiden, kansalliskiihkoisten tavoitteiden saavuttamista.

Oikea kulttuuri

Natsi-Saksassa suosittiin kulttuuria, kunhan siinä ilmenivät kansallis-socialistiset ihanteet. Elokuva-alalla natsit tuottivat upeita dokumentteja ja reipashenkisiä filmejä. Sukupuolinen tasa-arvo vallitsi, tunnetuin elokuvaohjaaja oli nainen, Leni Riefenstahl.

Myös Neuvostoliitossa kuvalliset kulttuurin muodot, julistheet ja elokuvat porskuttivat. Niissä toteutui realistinen sosialismi – tai sosialistinen realismi. Kuuluisan elokuvaohjaajan Sergei Eisenteinin ura oli kimurantti verrattuna kollega Riefenstahlin.

Nomenklaturaan kuuluneita kirjailijoita elätettiin Neuvostoliitossa luksuriöösisti. Bulgakov kuvaa heitä satiirisesti kirjassa Saatana saapuu Moskovaan, ja niin herkullisesti, että lukiessa nauraa ääneen.

Fanaattisuuden voimaa

Kulttuuriin on kuulunut älyllistä pohdintaa ja toisinajattelua. Sitä natsit vihasivat. Fanaattisuus, sokea usko aatteeseen ja johtajaan olivat hyväksytyjä. Tämähän on muodissa myös 2000-luvulla. Browningin sijaan käytössä on menetelmiä, joihin verrattuna revolveri on pahainen tussari. Suomeen tuodaan tällaista kulttuuria:

”Kun näen humanistin, otan Kalashnikovin ja ammun.”

”Saadessani käsiini toisin ajattelevan tai eriuskoisen, kidutan.”

”Kun vankini on tunnustanut (mitä tahansa), hänen puhuva päänsä on hyödytön. Hakkaan kaulan poikki.”

”Irtoava pää ja kaulan tyngästä suihkuava veri videoviestittävät maailmalle kulttuuriamme.”

”Kun pääsen historiallisen muistomerkkin lähelle, kaivan räjähteen laukusta ja posautan.”

Suomi tukee tätä uusvanhaa kulttuuria, josta lausumat ovat peräisin. Mutta Suomessa menestyy myös leppoisin kulttuurin nomenklatura, jota Taiteen edistämiskeskus tukee, esimerkiksi Veijo Baltzar.

Upea kulttuurilaitos, uusi kirjasto Helsingissä on oodi siviilykselle. Kuva syksyllä 2019. Siellä on myös kirjoja.

Työ - leikeistä paras

Kun lapset ennen vanhaan harrastivat ohjaamattomia, omia leikkejään, aiheet he saivat läheltä. Todellisesta elämästä he tekivät havaintojaan. Leikkikalut he valmistivat itse materiaaleista, joita saivat käsiinsä. Käpyyn työnnetty tikut tekivät siitä kotieläimen, lehmän, jolle piti rakentaa navetta.

Lapset rakastavat työtä. Mikään ei maaseudun pojalle ollut hienompaa kuin ajaa traktoria isän polvella. Minä olen 8-vuotiaana ohjannut hevosta, joka veti heinäpellolla haravakonetta. Se hevonen osasi kai liikkua oikein ohjaamattakin... Vain moottoripyörillä ajaminen on ollut yhtä jännää.

Kaupunkilaislapset tykkäävät ruumiillisista töistä, ja sen vuoksi heidän pitää päästä maalle, missä on mahdollisuuksia.

Synaptorin vakituiseksi vastaanottajaksi

Voit saada sähköpostiisi linkin, josta aukeaa Synaptori aina kun se ilmestyy.

Voit lukea lehden tai jättää sen avaamatta. Tämä ei maksa mitään eikä velvoita mihinkään.

Sähköpostiasi emme käytä muihin tarkoituksiin.

Lähetä viesti suostumuksesta jyrki.joensuu@synaptori.fi.

Aleksin Kuvakulma

Tällä palstalla julkaistaan Aleksin Joensuun taideaiheisia juttuja.

Konstantin Sterkhov, akvarellin mestari

Tutustuin Konstantin Sterkhoviin Joutsenon opistolla 2006. Hän opetti akvarellien tekemistä eli vesivärimaalausta. Myöhemmin hän vieraili kotonamme Hämeenkoskella vaimonsa ja tyttärensä kanssa.

Kursseja maailmalla

Aamulla Konstantin pistäytyi ulkona, ja syntyi akvarelli talostamme. Silloin Konstantin piti lyhytkurssin Hämeenkoskella. Kurseja hän on pitänyt isommissa paikoissa maailmalla. Ollessani häneen yhteydessä viime vuosina kuulin hänen opettavan Ruotsissa ja Kiinassa.

Konstantin aloitti taideopinnot 14-vuotiaana, ja valmistui Repin Kuvataideakatemiasta. 30 vuotta hän on tehnyt taidetta ja opettanut. Ura maailmalla alkoi blogista, jossa hän vastaili kysymyksiin. Nyt häneltä tulee seitsemäs maalausoppikirja.

Akvarellin dynamiikka

Sterkhovin realistisen tyylin aiheita ovat muotokuvat, merimaisemat veneineen, kaupungit ja hiljaiset metsälammet. Teoksen muodostavat värit, valon vaihtelut ja tunne.

Joskus teos syntyy kuin itsestään, ilman tarkkaa suunnitelmaa. Sivellintyöskentely sujuu silloin, kun hänet valtaa flow. Harkitusti jäävät kohdat maalaamatta, ja tarkkoja ovat ohuet siveltimen vedot. Veselementti on hallinnassa.

Työ voi epäonnistua. Vesiväreillä on vaativat piirteensä. Lähtökohtana on malli tai valokuva, josta muodostuu kompositio ja dynamiikka. Katsoja luo vaikutuksesta osansa.

Akvarellimaalauksen neljä tekniikkaa ovat: kuivaa kuivalle, märkää kuivalle, kuivaa märälle ja märkää märälle.

Tulevaisuus

Konstantin uskoo akvarellin hyvään tulevaisuuteen. Innostuneet harrastajat ja taiteilijat tarvitsevat opetusta. Perusasiat opittuaan on helpompaa jatkaa omin päin ja tehdä omanlaisiaan kuvia.

Aasiassa akvarellien suosio kasvaa. Venäjällä opettajat ovat perinteisesti kivikovia, mutta Konstantin on lempeä oppilailleen ja kannustaa positiivisesti.

Konstantinin alalla kaikki tuotokset ovat yksilöllisiä. Mediassa on vaarana upota valtavaan informaatiotulvaan. Usein hän ei katso uutisia moneen päivään, eikä ole menettänyt mitään. Sekin aika on jäänyt työskentelylle.

Nyt elämme korona-aikoja. Karanteenin vuoksi Sterkhovin kurssit ovat pilalla. Onneksi uusin kirja ehdittiin painaa, ja Pietarin suuri näyttely pidettiin ennen koronan aiheuttamia rajoituksia.

Tietoja Konstantin Sterkhovista: Insta@sterkhovart ja Facebook, ja sterkhovart.blogspot.com

Halutessanne tilaatte Sterkhovin lyhentämättömän, englanninkielisen haastattelun Aleksilta: aleksi.joensuu@aleksijoensuu.com.

Alex Grafix Galleria

Alex Grafix Galleria Lahti

Gallerian sisustus uusittiin koronakaranteenin aikana.

Mariankatu 15

Kaupungintalon ja torin välissä.

2020 suljettu 17.8. saakka.

Ryhmille tilauksesta.

Syksyllä uudet näyttelyt, ja yleisötilaisuudet alkavat taas!

Ikkunoilla suuret screenit ilahduttavat kulkijoita.

Kuvataiteilija ei työssään saa liikuntaa. Niinpä Leena Vilponen käy ottamassa erät tai-chita Aleksin kanssa AGG Lahdessa. Tarmokas ja hyväntuulinen Leena voi ottaa lisää opetettavia.

Alex Grafix Galleria Hämeenkoski
Näyttelytiloja ovat Aqua ja Tinto, puuliiteri evp Mezzo, autotalli evp, rannassa huvimaja Riva.

Ajomäentie 18

Helppo löytää!

Keskustieltä viitoitus **Alex Grafix**.

Ilmaista pysäköintitilaa rajattomasti.

Avoimna kesällä 2020 joka päivä klo 12-18.

Avajaiset 25.6. klo 17. Ilmoita osallistumisesta

jyrki.joensuu@jkjoensuu.fi

tai Kristiina Joensuu 040-96 11 580

Tervetuloa!

Aqua ja Tinto ovat samanlaiset. Etuseinä on ikkunoita ja muut seinät ripustustilaa teoksille.

Mezossa on kuvia tulipalossa tuhoutuneista Aleksin teoksista. Kuvia syksyllä ilmestyvästä kirjasta Teneriffan Kissat.

Alexi Joensuun näyttely on monipuolinen aiheiltaan ja tekniikoiltaan. Gallerian miljöössä viihtyy. Kiirettä ei kannata pitää. Puutarha on... hmm omaperäinen. Taidenäyttelyssä kävijä voi pulahtaa uimaan.

Alex Grafix Galleriaa ylläpitää perheyhtiö J&K Joensuu Oy. Toimintaan on saatu Taiteen edistämiskeskukselta 0 euroa ja muilta rahan jakajilta saman verran. Kuvien myyntitulot Aleksille Joensuulle.

Kristiina Joensuu huolehtii teosten laittamisesta esille. Kuvien sijoitteluun vaikuttaa noin 100 perustetta, joten Jyrki Joensuu ei siihen puutu yhtään. Ei yhtään.... Oppivainen mies, nääs.

Yhteystiedot

jyrki.joensuu@jkjoensuu.fi

Kristiina Joensuu 040-96 11 580

Synaptori ristiretkeilee pötyhöpöä vastaan

Synaptorin numeroissa on juttuja paskanjauhannasta, siistimmin pötyhöpöstä. Tulemme kokoamaan ne teemanumeroon. Pötyhöpö on monella tavalla negatiivinen, jopa iljettävä ilmiö.

Pötyhöpön ohdakkeita

Pötyhöpöllä voidaan valehdella uskottavasti. Tavoitteena on aina jonkin höpötäjän ansioton hyötyminen, ja samalla toisille koitua menetys.

Pötyhöpö luo virheellisiä käsityksiä. Jokin muka konkreettinen asia onkin täysin tyhjää, pelkkää sanahelinää. **Sadun keisarin uudet vaatteet** on parasta havainto-opetusta pötyhöpön hoksaamiseen. Tarinassa nyhjäistiin rahaa tyhjästä. Kankaan kutomista sadussa sanotaan nykyään konsultoinniksi.

Pötyhöpö tuhlaa

Pötyhöpö haaskaa yritysten ja varsinkin yhteiskunnan varoja. Kun rahat kuluvat pötyhöpöön, resursseja ei riitä tarpeellisiin tehtäviin, esimerkiksi vanhusten hoitamiseen. Vai onko sillä sektorilla yhteiskunnalla käytettävissä riittävästi rahaa?

Pötyhöpöä käytetään keinona välttää todellinen aikaansaaminen. Taide- ja kulttuurialalla rahoitetaan pötyhöpöä sen sijaan että edistetään ruohonjuuritason, tosielämässä taitelijoiden konkreettista tekemistä. Pötyhöpön tyylillä singotaan rahaa ”taiteellisten vuorovaikutusten koordinoimisen kehittämiseen”, kun taiteilija tarvitsisi rahaa maalipurkkiin.

Todellisen tekemisen ominaisuus on se, että se tulee valmiiksi. Pötyhöpöön hukutat rahat eivät ikinä riitä, koska ei voi tulla valmiiksi sellainen mitä ei ole!

Paisutetaan byrokratiaa

Byrokratiaa, siis hallintotehtäviä, toimistotyötä, kirjanpitoa tarvitaan aina, kun jotain vähänkin mutkikkaampaa ollaan tekemässä. Tarpeellinen byrokratia on OK! Silloin byrokratian ja varsinaisen tekemisen osuudet kokonaisuudessa ovat esimerkiksi 1:7. Kun pötyhöpö pääsee valloilleen, suhde muuttuu, jopa päinvastaiseksi. Tekemisen osuus on 1, ja byrokratian määrä on 7.

Yhteiskunnan omista toimissa byrokratian paisuminen aiheuttaa liikaa kustannuksia. Pitää olla silmä kovana: Onko tämä tarpeellista vai pötyhöpöä? Kun poliitikoista monet ovat riippuvaisia pötyhöpön heille tuottamasta edusta, he viis veisaavat kansalaisista. Ja pötyhöpö kukoistaa.

Pötyhöpön huomaaminen

Tyypillistä pötyhöpössä on **epämääräisyys**. Se koskee pötyhöpö-viestintää kokonaisuudessaan. Mitä tässä oike-

Tulevaisuus tarvitsee kulttuurista ja taidetta

Kulttuurin ja taiteen terveys- ja hyvinvointivaikutuksista alkaa olla jo melko paljon tutkimusnäyttöä sekä kokemustietoa. Myös kulttuuriresepteistä on saatu hyviä kokemuksia. Siksi onkin erikoista, miten hitaasti asia edelleen etenee käytännössä. Kulttuuria ja taidetta tulisi huomattavasti nykyistä enemmän hyödyntää niin ennaltaehkäisevässä työssä, hoidossa kuin kuntoutuksessa.

Meidän tuleekin ylittää organisaatio- ja hallintorajat ja lähteä aitoon yhteistyöhön eri toimialojen kesken. Aito yhdessä tekeminen auttaa näkemään uusia mahdollisuuksia kulttuurin kattavammassa hyödyntämisessä. Myös koulutuksessa ja työelämässä taidetta ja kulttuuria voisi hyödyntää nykyistä enemmän työhyvinvoinnin, mutta myös luovuuden ja uusien mahdollisuuksien löytämiseksi.

Nyt perustettu valtakunnallinen kulttuurihyvinvointipooli vastaa juuri tähän tarpeeseen. Sen tavoitteena on vahvistaa saavutettavan kulttuurihyvinvoinnin sisällyttämistä osaksi kokonaisvaltaista hyvinvointia, kuntoutusta, ennaltaehkäiseviä palveluita, eri alojen koulutusta ja uudistuvaa työelämää. Pooli toimii kulttuurihyvinvoinnin asiantuntijaelimenä sekä vaikuttaa poikkisektorisen rahoituksen lisäämisessä ja suuntaamisessa kulttuurihyvinvointitoimintaan. Taiteen edistämiskeskuksen

erityisasiantuntija **Antti Huntus** on hyvin todennut: ”Taiteen ja kulttuurin suunnattomasta sisältöarkusta löytyy tapoja ja ymmärtää ihmisyyttä, muovata asenteita ja kuluttajakäyttäytymistä sekä kehittää kykyämme empatiaan. Sen keinoin synnyttämme luovuutta stimuloivia ympäristöjä, rakennamme vuorovaikutusta, selätämme kriisejä ja luomme yhteisöömme vakautta. Ala on yksi koronapandemian vuoksi pahoin ja pitkään kärsivistä sektoreista. Samalla se on myös ala, jonka potentiaaliin uuden arjen luomisessa tulisi lähitulevaisuudessa kiinnittää erityistä huomiota.”

Hyvä tulevaisuus rakennetaan tieteen, taiteen ja etiikan vuoropuheluna.

Hyvä tulevaisuus rakennetaan tieteen, taiteen ja etiikan vuoropuheluna. Nyt suuntautuessamme koronaepidemian jälkeiseen aikaan ja opetellessamme elämään viruksen kanssa pidempäänkin, tarvitsemme erityisen paljon oppivaa vuoropuhelua, jossa tarvitaan monenlaisia sävyjä ja tulokulmia. Merja Mäkisalo-Ropponen kansanedustaja (sd.) valtakunnallisen kulttuurihyvinvointipoolin pj.

astaaan sanottiin? Jos tavallinen, järkevä ihminen ei onnistu kysymykseen vastaamaan, todennäköisesti juttu on pötyhöpöä.

Ohessa on pötyhöpö-tekstiä. Niitä kannattaa tarkastella sana sanalta. Mikä todellinen sisältö sanoilla on? Kuulostavatko ne vain hienoilta? Vai muodostavatko ne vastaanottajana mielessäsi todellisen merkityksen?

Harjoitellaan suositulla sanalla. Mitä tarkoittaa **viitekehys**? Sen on keksinyt humoristi kuin pakinoitsija Olli aikoinaan tuodessaan yleiseen käyttöön sanan **paikkaseutu**.

Viitekehys? Olen kirjoittanut satoja artikkeleita ja kirjojakin. Koskaan en ole sitä sanaa käyttänyt. Viitekehysesni on vajavainen??

Vaaranpaikka

Muovit hajoavat ja teräviä reunoja syntyy

Muoveja on sen sataa sorttia, kestäviä ja herkemmin hajoavia tai ainakin rapistuvia. Järvessä olen uittanut merkkipolana isoa, muovista limsapulloa kaksi vuotta. Se unohtui talveksi paikalleen, jäätynä kiinni, moottorikelkka ajoi sen ylitse, ja seuraavana keväänä se oli ehjä ja täynnä ilmaa kuin ennenkin. Vähempikin kestävyys riittäisi

limonaatin jakeluun.

Luontoon heitetty muovi ei äkkiä häivy. Valtamerien muovijätteistä on kehittynyt ympäristökatastrofi.

Itsestään hajoavat muoviesineet

On olemassa itsestään hajoavaa muovia. 1900-luvulla autolleni kertyi 20 vuotta

ikä. Sen muoviosat alkoivat mennä säpäleiksi. Katkaisimet, hansikaslokeron luukku, taustapeilin kehys ja muut muoviset osat hajosivat kapaleiksi itsestään.

Muovin hajoamista esiintyy laajasti. Toimistotuoli, jolla olen vuosia istuskellut siisteissä sisätiloissa, alkoi hajota. Kyynärtukeen tarttuessa jäi teräväreunainen

muovikappale käteen.

Vaarallista on lasten lelujen hajoaminen. Kun huomasin muovisten kuorma-autojen rikkoontumisen, meinasin ryhtyä lapsia kuulustelemaan: Kuka on hakannut kivellä kuorma-auton rikki? Onneksi tajusin itsestään hajoamisen ja vältyin moittimasta aiheettomasti.

Kaksi autoa ovat samaa vuosimallia. Ne hajoavat samaan aikaan.

Nuoren polven hyötyajoneuvot on pysäköity pappin huvivehkeen viereen. Nämä traktorit ovat kestäneet kovempaa käyttöä kuin Honda.

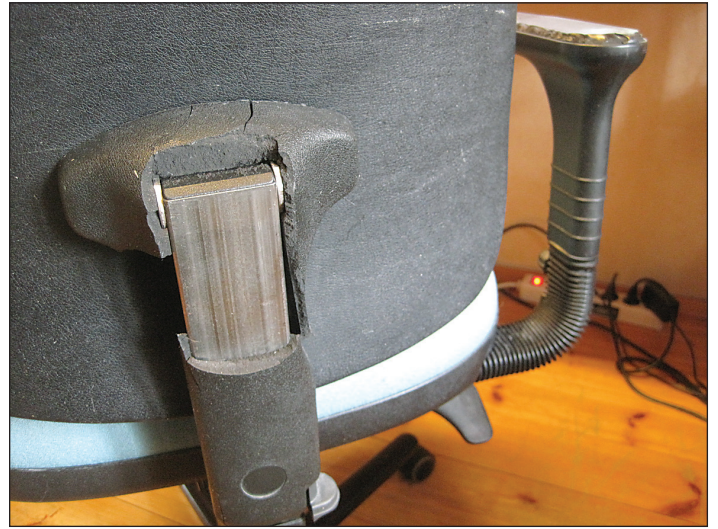
Muovin reunat viiltävät ja repivät.

Näitä on mahdotonta korjata, liimata tms. Ei onnistu.

Näissä kuormureissa tosiaan särmää riittää.

Työtuolissa istuessa käsi hapuilee istuinta. Kamalaa! Tämä tuntuu hajoavan käsiin.

Toisessa istuinlaudassa näkyy jotain outoa. Se on muovia! Ei kannata ihmetellä. Rikkinäisen vaihtaminen ei niin vain onnistu, koska köydet on niitattu yhteen. Lautta täytyy jotenkin sahata päästä halki, jotta sen pystyy vaihtamaan. Hätäapuna rosot peitetään ilmastointiteipillä.

Muovinen istuinlautta on hajoamassa kokonaan.

Keinussa on myös on papan versio istuinlaudasta. Se lahoaa joskus ja vaihdetaan hetkessä uuteen.

Kunnon keinussa on korkeutta ja se pystyy pystyssä. Keinulaudat roikkuvat köysissä niin kaukana toisistaan, että ne eivät helposti törmää. Säännöllisesti keinun huoltopäällikkö testaa konstruktion asettamalla laudalle 95 kilon punnuksen.

Korjaaminen mahdotonta

Kuorma-autot olivat ajokunnossa. Pyörät pysyivät kiinni ja pyörivät. Mietin rikkoutuneiden lavojen korjaamista

liimaamalla muovilevyjä halkeamien tueksi. Tarkempi ajattelu palautti realismiin. Ratkaisu olisi uusi kuormalava, jota ei mistään saa...

Vertailun vuoksi! Pihassa on vanhempia, vihreänkel-

taisia muovitraktoreita, jotka ovat olleet armottoman kovassa käytössä. Lastien ja henkilökuljetusten enimmäiskuormat on ylitetty. Ojaan ajaessa ratti irtosi, mutta muuten traktoreihin ei ole

tullut minkäänlaista vikaa.

On mahdollista valmistaa kestäviä leluja. Kunpa kaupassa näkisi selkeät selosteet: Tässä ovat hajoavat ja tässä kestävät muovilelut.

**Yksi sivu Janne Valkeeniemen tarinasta.
Kirjassa on 670 sivua. Alex Grafex Galleriassa 20 euroa.
Verkkokaupassa 35 euroa toimituskuluineen
<https://www.jannevalkeeniemi.fi/tilaukset>**

Janne Valkeeniemi Lääkäri, ihminen

Valkeeniemi oli päivystävä lääkäri sairaalassa. Sisällä oli tukahduttavan kuumaa. Aikansa kuluksi ja rakastetun pyynnöstä hän ajoi viiksensä pois. Tuskin hän tunsu itseään pelistä.

- Cornuto! Paljastui Mussolini! Ilmiselvät, suuren suutelijan Beniton huulet! Niitä se Anne varmaan toivoi, kun halusi viikset veks. Jäi jotain diktaattoria sentään, kun Stalin-look katosi. Onhan hauska juttu tämä viiksien lähtö! Pitäisi tehdä temppu silloin tällöin. Ja vihdoin viilennystä saamaan!

Janne valutti suihkussa vettä päälleen kauan. Lopulta putkistosta tuli kunnolla kylmää. Suihkunraikkaus yllään Janne tassutteli päivystäjän huoneeseen. Aikeeksi se jäi.

Huoneen ovi oli lukossa, koska suihkuun alastomana mennyt tyyppi oli ajatussissaan vetänyt oven kiinni. Kun psykiatrian toimitiloissa oltiin, kaiken lukitseminen oli selviö, ja siitä tuli automaattista käyttäytymistä. Lukitun oven takana hyvässä turvassa olivat vaatteet, kännykkä ja varsinkin lääkärin virkavarustukseen kuuluva avainnippu.

Ensin Jannea nauratti. ”Olen joutunut suljetulle osastolle. Pukeudun tilapäisesti ja haen jonkun, joka päästää minut huoneeseen.” Hän käppäili alastomana tyhjissä tiloissa huomataksseen, että mitään tekstiiliä ei löytynyt.

Ainoa verhoutumisen väline oli suihkutilan muoviverho. Kalsea ja jäykkä se oli, eikä väri ollut häppöinen. Vaateparren malli kuin roomalaisilla senaattoreilla.

”Mikä se olikaan, tooga? Senaattoreita murhattiin solkenaan, ja murhatuksi tulemisen virkatehtävän hoitamisessa tooga oli kätevä. Kangasta sivuun vaan, ja puukkoa syvälle senaattoriin.”

Ovet sairaalan muihin tiloihin olivat lukossa. Ulko-ovi oli lukossa myös sisältä päin. Hissi! Hissi tuli kiltisti kohdalle. Sen ovi avautui, ja selvisi, että kerroksiin se liikkui vain avaimella. Jälkeenpäin hän hoksasi, että hississä oli hälytysmahdollisuus.

Janne Valkeeniemi oli tullut mielenterveyslain vastaisesti laittaneeksi itsensä eristykseen. Hän ei voinut dokumentoida asianmukaisesti henkilökohtaista vapautta rajoittavaa toimenpidettä. Huutaminen ei hyödyttäisi. Kukaan ei kuule.

Päivystävä psykiatri Valkeeniemi rienteli ympäri poliklinikkaa. Mihinkään ei ollut jäänyt puhelinta. Ikkuna! Kaikki ikkunat oli varustettu kapeilla tuuletusikkunoilla, joista vain täysin kehittynyt anorektikko mahtui ulos, ja hänkin vain ilman päättään.

Suihkunraikkaus oli haihtunut. Hermostumisen hiki iski ihosta ulos. Ainoa yhteys ulkomaailmaan oli kuitenkin ikkuna. Siellä näkyi vanhempi naishenkilö ulkoiluttamassa koiraa muistuttavaa eläintä, joka oli isompi kuin rotta. Eron huomasi siitä, että koiralla on pitemmät raajat kuin rotalla. Janne työnsi kätensä ikkunasta, alkoi heiluttaa ja huutaa:

- Hohooii! Olen jäänyt lukkojen taakse! Pyydään! Hommatkaa aapuaa!

Todennäköisesti vanhalla rouvalla oli älytön kännyk-

kä, nopea ja varmatoiminen, hinkkaamisvapaa puhelin. Rouva osasi käyttää sitä.

Viiden ja puolen minuutin kuluttua päivystävän lääkärin toivoma apu saapui kahden mustapukuisen vartijan bdatuissa muodoissa.

Arvostuksen tehostamiseksi kummakin pää oli ajeltu kaljuksi. Suomen presidentti Kekkonen loi kaljupääkultin 1950-80-luvuilla. Ihmisen kaljusta kallosta säteilevään pelkoon ja kunnioitukseen nojataan Suomessa edelleen.

- Hyvä että tulitte! Minä olen päivystävä lääkäri, Jan-

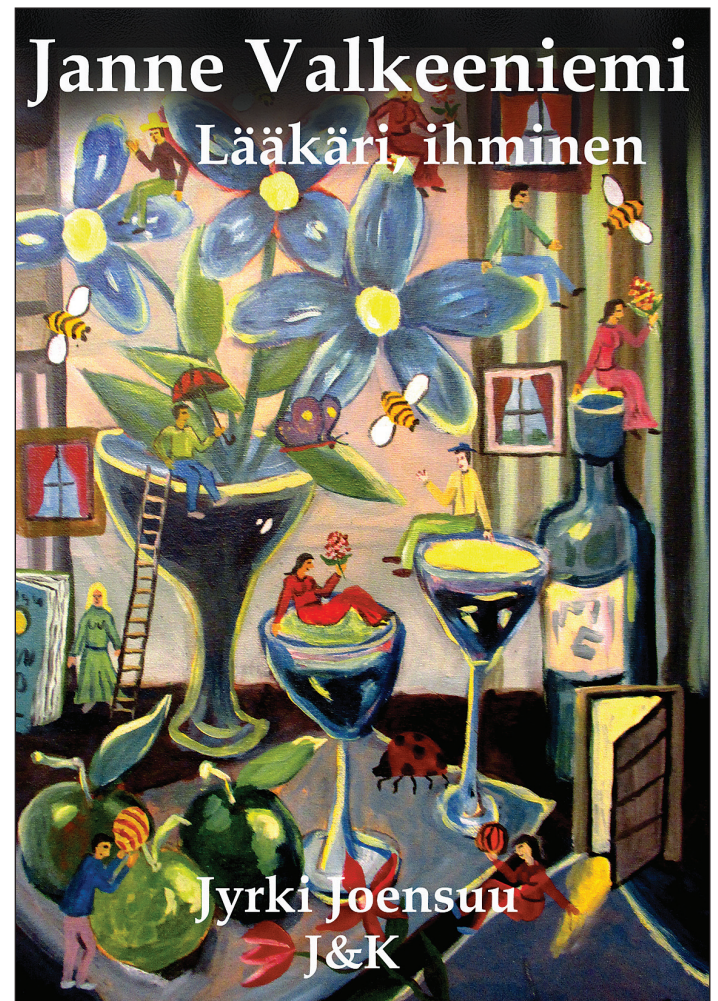
ne esittäytyi.

- Jaaha. Miten sinä tänne olet päässyt? kysyi lyhempi, joka oli tyly vartija.

- Päässyt!? Minä olen tämän sairaalan päivystävä lääkäri. Perhana, se suihkuverho oli mulla päällä. Se putosi jonnekin.

- Otetaan rauhallisesti. Rauhallisesti vaan. Kyllä me saadaan sut hoitoon. Ei mitään hätää, sanoi pitempi vartija, kiltti vartija.

Jatkuu Synaptori 14:ssa, tai omaan tahtiin kirjan hankkimisen ansiosta.

Erikoislääkäri Jyrki Joensuu kirjoitti teostaan kaksi vuotta. Sen tekemiseksi ei haettu apurahoja eikä etsitty kustantajaa. Janne Valkeeniemi on traaginen sankari, mutta hän ei ole moderni ruikuttaja. Hän taistelee ja selviytyy vaikeuksista, joihin hänen oma persoonansa häntä paiskoo. Kirja alkaa sankarimme putoamisesta kirjaimellisesti pohjalle elämässään. Mutakuoppaan kuin Tuhlaajapoika aikoinaan sikolättiin. Suunta voi olla vain ylöspäin.